

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ CELİLABAD BÖLGESİNDEKİ TOPONİMLERİN LİNGVİSTİK AÇIKLAMASI

Celilabad Azerbaycan'ın en eski kültür merkezlerinden birisidir. Bu eski tarih bölgedeki toponimlerde (yer adlarında) da korunmaktadır. Bölgedeki toponimlerin oluşum dönemleri de farklıdır.

Celilabad toponimlerinin çoğu kısmı tarihsel evrim sonucu fonetik olayların etkisine uğramış, adların uyumu yerel ağız özelliklerine uygunlaşmıştır. Celilabad toponimlerinin yerel mekânda ağız ve lehçelerin, daha geniş alandaysa değişik dillerin etkisinde kaldığını görüyoruz. Bu etki eklerde daha çok belirlemektedir. Örneğin: *Satırlı, Satırız* ve s.

Kaynaklara ve haritalara yansıyan toponimlerin fonetik içeriğinin araştırılması zamanı Celilabad bölgesine ait hem makro, hem de mikro toponimlerin değişik varyantlarda yazıldığına tanık oluyoruz.

Celilabad bölgesindeki toponimlerin önemli bir kısmı Türk etnonimlerinden oluşmaktadır. Bölgede kayda geçen *Leg, Gel, Bulgar, Koman, Gayılı, Garğalıg, Hemeşere, Sedebazar, Becrevan, Edise, Ecara, Moranlı, Misar* ve s. kimi toponimlerden anlaşılır ki, bu alanlar eski zamanlardan yaşam için uygun sayılmış ve en eski zamanlardan Türklere ait olmuştur. Bölgede etnonim olmayan diğer coğrafi adlar da uzun gelişim yolu geçmekle zengin tarihi yansıtmaktadır.

Bölgede kayda geçen yer, yurt adlarının yapısal – semantik açıdan oldukça rengârenkliği bu alandaki toponimlerin ortaya çıkıp, şekillenmesinde dilimizin ad yapım potansiyelinin denilebilir ki, tam olarak temsil olunduğunu söyleme fırsatı veriyor.